

Elefants

JOAN FRANCESC MIRA

Vaig fer una llarga visita al meu amic Alexandre Alapont, fa pocs dies, a la residència per a capellans jubilats del carrer del Trinquet de Cavallers, a València, que és una petita joia amagada.

La residència, dita de Sant Lluís Bertran (que hi va viure i morir, a finals del segle XVI), va ser originalment un hospital de sacerdots pobres, fundat cap al 1350, i ampliat i refet completament al segle XVIII amb un barroc discret de murs coberts de ceràmiques bellíssimes amb escenes de vides de sants, d'al·legories i miracles, o de reunions de confreres, un conjunt silenciós i tancat que no té equivalent en la ciutat sencera. Vaig conèixer Alexandre Alapont un matí de fa molts anys, a l'antiga llibreria 3i4. Anava vestit amb roba clara i lleugera, amb una creu a la solapa que indicava la seua condició clerical, i preguntat al llibreter si tenia el llibre *Borja papa*.

“Tinc el llibre, i l'autor”, contestà Carles Jorro, el millor llibreter de València. I així ens vam fer amics, i l'estiu següent vaig passar, amb la meua filla, quatre o cinc setmanes a Zimbabwe, entre les més memorables i felices de la meua vida. Alexandre Alapont és de l'Alcúdia de Carlet, i a penes va cantar missa, allà pels anys cinquanta va decidir anar-se'n a l'Àfrica a fer de missioner, en aquelles terres que llavors eren la colònia britànica de Rhodèsia del Sud, i després es digueren Zimbabwe o, si voleu, Zimbabue. Mig segle de vida dedicada amb generositat perfecta a la gent del país donaria per a un llibre sencer, només amb les històries que em contava l'estimadíssim Father Alexander que encara ara, als claustres lluminosos del carrer del Trinquet de Ca-

vallers, llegeix cada dia quinze o vint pàgines de la Bíblia que ell mateix va traduir a la llengua nàmbya. Allà, a la Missió de Santa Maria, en territori ndebele, prop de la ciutat de Hwange i a pocs quilòmetres de les Victoria Falls, Father Alexandre i els seus admirables companys treballaven catorze hores diàries per als fidels o no fidels. Ací mateix, la tardor de 1997, vaig recordar les emocions d'aquell estiu, les visites als poblets de cabanes, el cap de la tribu nàmbya que ens va rebre assegut en una cadira mig desballestada, la cabana del gran bruixot, que Alexandre Alapont anomenava “col·lega”, el dia que vam prendre el te a la casa modestíssima del bisbe, que era un senyor ja gran, castellà, amb rebeca gastada i espartenyas, i la gent, sobretot la gent, amable, acollidora, increïble, que a l'església cantaven com canten els àngels del cel i a la meua filla i a mi ens queien les llàgrimes galtes avall.

I els dies que passàrem al Parc Nacional de Hwange, dinguem-ne “parc”, que és

simplement una extensió lliure i oberta de 15.000 km², part d'un conjunt vint o trenta vegades més gran que s'estén per Zimbabue, Botswana, Zàmbia, Namíbia i Angola. Que és tant com dir que, de turistes de camions de safari, en tot el dia se'n veien ben pocs, de vegades ni un, i nosaltres, dalt del jeep amb el guia (antic alumne de Father Alexander) o caminant entre les herbes altes i els arbustos, érem els únics intrusos en aquell món anterior a l'Arca de Noè. Un món només d'animals, milers i milers d'animals fent la seua vida immutable i remota, bandes de centenars de búfals, de zebres, girafes, babuïns, antílops, gaseles, nyus, i tota bèstia que pogués imaginar, herbívora o carnívora. I els elefants, Déu meu, els elefants, que en aquells espais anteriors a la humanitat n'eren desenes de milers (quants en deuen haver mort, a hores d'ara?), i el nostre guia aturava el vehicle al costat d'un ramat de cent o dos-cents animals, baixàvem –cosa prohibida, però qui ens veia?–, i el seguïem contra la direcció del vent, fins a passar lentament i en silenci entre les bèsties enormes, especialment si eren grans famílies de dos o tres generacions de femelles, que si hom no les molesta no són agressives. Els mascles, sobretot els adults solitaris, és més prudent observar-los de lluny. Era com penetrar en un món diferent i distant, un món on els humans érem insignificants, inexistents i absolutament superflus, ignorats pels seus innumbrables habitants perpetus i legítims. Com aquella matriarca elefanta, que aparegué enmig d'una pista, va fer que aturàrem el jeep, i es quedà allà quieta vigilant mentre passaven tots els membres de la família, criatures, adolescents, femelles joves i mares amb cries petites: llavors es girà cap a nosaltres, que havíem esperat silenciosos i immòbils, alçà la trompa, ens dedicà un bramul agut desafiant, i girà cua per tancar la comitiva familiar. Des d'aquell dia, he relativitzat encara més les vanitats de la condició humana.

«I EL NOSTRE GUIA ATURAVA EL VEHICLE AL COSTAT D'UN RAMAT DE CENT O DOS-CENTS ANIMALS, BAIXÀVEM –COSA PROHIBIDA, PERÒ QUI ENS VEIA?–, I EL SEGUÍEM CONTRA LA DIRECCIÓ DEL VENT, FINS A PASSAR LENTAMENT I EN SILENCI ENTRE LES BÈSTIES ENORMES, ESPECIALMENT SI EREN GRANS FAMÍLIES DE DOS O TRES GENERACIONS DE FEMELLES, QUE SI HOM NO LES MOLESTA NO SÓN AGRESSIVES»